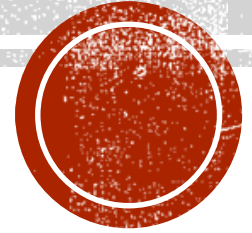

FOTO ĞRAFÇILIK

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT
gozde.mert@nisantasi.edu.tr

FOTOĞRAF

CEPTE

CEP TELEFONU FOTOĞRAFÇILIĞI

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Objektif setleri ve filtreler

Cep telefonuna özel üretilen ve merceğin önüne tutturulan ek objektifler fotoğraflarınıza farklı boyutlar kazandırır. Süper balıkgözü geniş açı, telefoto, geniş açı, makro etkiler yaratan objektifleri cep telefonunuzla kullanabilirsiniz. Polarize filtre kullanarak çekim sırasında yansımalarından kurtulabilir, daha doygun gökyüzü fotoğrafları çekebilirsiniz. Bazı filtre ve mercek setleri cep telefonu merceği önüne manyetik olarak tutturulabilmektedir. Ne de olsa cep telefonu dünyasında her şey kolay ve pratik olma ilkesiyle çalışıyor!

Cep telefonu kameraları için üretilmiş ilginç ürünler de var:

- Kamera lensi önüne tutturulan ve 360° panorama çeken mercekler,
- Cep telefonu ve DSLR objektifini bir arada kullanabileceğiniz mount adaptörü,
- 6x yakınlaştırma yapabilen minik teleobjektif,
- Üçayağınızın üzerine cep telefonunuzu tutturmaya yarayan kafa adaptörü,
- Cep telefonunuzun bağlantı noktası ile uyumlu kart okuyucular,
- Cep telefonunuzdan enerji kullanan minik harici flaşlar,

Bu ilginç ürünler arasında sayılabilir.

Yansıtıcı

Flaş

Çanta

Örümcek Üçayak

Monopod Ayak

Üçayak

**KARAGÖL,
ARTVİN**

Çekim hızı : 1/100
Diafram : f/2.4
ISO : 100

**KAPALIÇARŞI,
İSTANBUL**

Çekim hızı : 1/3
Diafram : f/2.2
ISO : 100

'Selfie'lerinizi nasıl daha iyi çekebilirsiniz?

Aslında, "nasıl daha iyi fotoğraf çekebiliriz" sorusunun yanıtı, bu sorunun da yanıtıdır.

Selfie pozlarınızın daha iyi olması için bazı ipuçları vardır:

- Cep telefonu kameralarının mercekleri geniş açıdır. Mümkün olduğu kadar telefonu kendinizden uzak tutun. Yüzünüze yaklaştıkça görüntüde distorsiyon artacak, yüzünüz deforme görünecektir.
- Doğal ışık en iyisidir. Flaşı kullanmaktan kaçının, yandan gelen ışığı kullanın.
- Işık arkanızda kalmasın, yüzünüz karanlık çıkar.
- Fotoğrafi alttan çekmemeye çalışın. Çene ve yanaklar daha büyük olur, ablak bir yüz görünümü ortaya çıkar.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

- 'Duck face' denen ördek surat ifadesi, yani dudakları büzme, şişirme pozu her zaman şirin olmaz. En iyi yüz içten ve doğal bir gülüştür.
- Fotoğrafta sadece yüzünüz değil, bulunduğunuz ortama ait görüntüler de olsun. İnsanların nerede olduğu, ne yaptığını gösteren 'selfie'lerin daha çok ilgi çektiği bir gerçek.

Ayrıca dikey ve yatay modda çekim, flaş mod seçimi, zamanlama seçenekleri, sosyal ağ entegrasyonu, çekilen fotoğraflara farklı renkler ve efektler ekleme gibi özellikler sunan birçok mobil uygulama size yardımcı olacaktır. SelfShot, SelfieCam, Retrica, CamMe, Facetune, Pixtr, Everyday gibi çok sayıda uygulamayla eğlenceli 'selfie'ler çekebilirsiniz.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

BİR FOTOĞRAF MAKİNESİ OLARAK CEP TELEFONU

Cep telefonları sadece bir konuşma aygıtı değil artık. Bir etkileşim ve ifade şeklidir. Bir sanat ve hayat tarzıdır.

Optik görüntü sabitleme teknolojisi sayesinde her koşulda net fotoğraflar çekmek artık sorun olmaktan çıkıyor. Bu özellik yüksek ISO başarımıyla birleşince düşük ışıkta fotoğraf çekmek hiç olmadığı kadar kolay hale geliyor. 4 metreye kadar etkili, cihaza entegre xenon flaş sayesinde yetersiz ışıkta fotoğraf çekmek çocuk oyuncağı.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Net ve ayrıntılı HD videolar çekebilir, kalite kaybı yaşamadan altı kata kadar yakınlaştırma yapabilirsiniz. Akıllı kayıt fonksiyonlarıyla stereo ses kaydedebilir ve sanki oradaymış gibi anı tekrar yaşatan sesli videolar oluşturabilirsiniz.

Telefondaki fotoğraf uygulamaları ile çektiğiniz görüntüleri düzenlerken birçok yardımcı araç elinizin altında oluyor. Zaten var olan hat bağlantılarıyla birlikte Bluetooth, WiFi, NFC (Yakın Alan Bağlantısı) teknolojileri sayesinde paylaşım olmazsa olmaz hallerden.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Şipşak fotoğrafçılık ve cep telefonu kameraları

Fotoğraf dünyasında 'şipşak fotoğrafçılık' terimi kullanılır. Biraz tepeden bakan bir ifadeyle birlikte genellikle fotoğrafla ilgisi az olanların zahmetsizce fotoğraf çekmelerini tanımlar. Küçük, kolay kullanılabilen pratik kompakt makinelere de bas-çek makineler ya da 'şipşak fotoğraf makineleri' adı verilir. Çünkü perde hızı, diyafram açıklığı, ISO değerleri ve benzeri birçok değişkeni bu makinelerle ayarlama diye bir uygulama yoktur. Sadece önünüzdeki sahneye doğrultur ve çekme tuşuna dokunursunuz. Genellikle aile bireylerinin, arkadaşlarının ya da kendilerinin fotoğrafını çekmekten hoşlanan şipşak fotoğrafçılar için cep telefonu kameraları da, gerçek anlamda birer bas-çek fotoğraf makinesidir. Cep telefonu kamerası bir sürü ayarla boğuşmaya gerek kalmadan her durumda kabul edilebilir fotoğraflar çekmeye ayarlanmıştır. Basit kompakt makinelerden çok daha iyi fotoğraflar, cep telefonlarının gelişmiş yapay zekası sayesinde bir tuşla ekranınızda beliriverir. Ancak önemli bir farkla: **Eğer biraz daha fazla yaratıcı kontrol istiyorsanız cep telefonu kamerası size istediğinizden fazlasını vermeye de hazırdır.** Ekrandaki bir noktaya dokunarak netlik noktasını seçer, kameranızın optimum pozlama önerilerine uyar, yaratıcılığınızı kullanmanıza imkan veren çekim ayarlarını gözetirseniz gerçekten harika görüntüler elde edebilirsiniz. Cep telefonu kameraları yıllarca 'hor görülen' şipşak fotoğrafçıların yaratıcı kompozisyonlar ortaya koymasına büyük katkılar sağlamıştır.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

CUNDA,
AYVALIK

Çekim hızı : 1/120
Diyafram : f/2.4
ISO : 50

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Düşük ışık ve ISO

Ortamda ışık yetersiz olduğunda uygun pozlama değerini bulabilmek için diyaframı olabildiğince açarız, çekim süresini uzatırız, ISO değerini artırarak sensörü ışığa daha hassas hale getiririz ya da bunlardan iki veya üçünü bir arada yaparız. Eğer ISO değerini yükseltmek durumunda kalmışsak bunun da bir bedeli vardır. Sensördeki piksellerin algılama gücünü zorlamak noise denen dijital kirlilikle sonuçlanır. Yani noise yetersiz ışıkta çekim yapıldığında ortaya çıkan dijital bir hatadır. Bir görüntüde rastgele renkli minik benekler şeklinde görülür ve genellikle fotoğrafın karanlık bölgelerinde belirgindir. Cep telefonu kameralarında kullanılan sensörler giderek daha iyi düşük ışık performansı sergilemeye başlamış olsa da ISO'yu istediğimiz kadar artıramayız. Önceleri 400 ISO değerinde bile çok fazla dijital kirlilik ortaya çıkarken bugün yeni nesil cep telefonlarıyla 1000 ISO değerinde sorunsuz fotoğraflar yakalayabiliyoruz. Bu sorunla baş edebilmek için cep telefonu kameralarının ISO azaltma fonksiyonları vardır ve bir ölçüde işe yarar. Her türlü önlem ve dikkate rağmen fazla noise nedeniyle fotoğraf sorunlu görünüyorsa bilgisayar başında noise giderme programlarına başvurmadan başka yol yoktur.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Beyaz dengesi

Tüm ışık kaynakları farklı renklerde ışık yayarlar. İnsan gözü ve beyni farklı renk sıcaklıklarını tanır, uyum gösterir ve tüm renklerin bileşimi olan beyazı doğru olarak görmemize olanak sağlar. Sensörler böyle değildir. Mutlak renkleri görür. Bir sahneyi doğal renkleriyle işlemek için beyaz dengesi ayarlamalarına gereksinimleri vardır. Gelişmiş cep telefonu kameralarında bu beyaz dengesi ayarları vardır. **Cep telefonunuzda beyaz dengesi ayarları yoksa otomatik beyaz dengesi söz konusudur** ve fotoğraftaki renkler doğallığın dışında çıkmışsa bilgisayar başında ilgili düzeltmeleri yaparsınız.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Sınırlı netlik ve alan derinliği

Alan derinliği bir görüntüde insan gözünün kabul ettiği net ve keskin alanı tanımlar. Geleneksel fotoğrafçılıkta objektif diyaframının daralıp genişlemesi bir görüntüdeki alan derinliğini kontrol eder. Diyafram açıklığı arttıkça net alan derinliği sığlaşır, açıklık küçüldükçe net alan derinliği artar. Fotoğrafçılar alan derinliğini, çektikleri sahnenin ne kadarının netlik içinde kalacağına karar vererek kullanırlar. Sığ net alan derinliği kullanırsanız çekiminizi yaptığınız nesne arka plandan ayrılır. Geniş net alan derinliği kullanırsanız görüntüdeki her şey net çıkar. Alan derinliği fotoğrafta önemli bir değişkendir. Bazı fotoğraflarda konunun tek bir öğesine dikkat çekmek için çok kısıtlı alan derinliği istenir. Bir porte çekiyorsanız sadece kişinin yüzünün keskin netlik içinde olacağı sınırlı bir alan derinliği kullanırsınız. Bazen de manzara fotoğraflarında olduğu gibi yakından uzağa kadar çok geniş bir alanda keskin netlik istenir. Tam bu noktada, cep telefonu kameralarının objektifinden kaynaklanan bir sorun belirir: Cep telefonu objektifinin diyaframını ayarlayamazsınız! Diyafram modele göre 2.2, 2.4, 2.8 gibi bir değere sabitlenmiştir. Yani sabit diyafram açıklığı söz konusudur. Yapacak bir şey yok gibi görünse de alan derinliğini etkileyen diğer faktörlere bakmak faydalı olabilir: Objektifin odak uzaklığı, sensör fiziksel boyutu ve çekimi yapılan nesneye olan uzaklık. Cep telefonu objektiflerinde odak uzaklığı pek yardımcı olacak bir unsur değildir. Cep telefonlarının sensörleri de çok küçük olduğundan alan derinliği yaratmada etkisi yoktur. Fakat çekimini yaptığımız nesneye olan uzaklığımız çok büyük bir fark yaratır. Nesneye yaklaşarak çekim yapılırsa daha sığ net alan derinliği yakalanır. Nesne uzaktan çekilirse alan derinliği artar böylece nesne, size yakın alan ve nesnenin ötesi net olarak belirir.

KATMANDU,
NEPAL
Çekim hızı : 1/88
Diyafram : f/2.2
ISO : 100

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Hız ve hareket

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Hız ve hareket

Hız ve hareket

FOTOĞRAFA TEMEL BAKIŞ

Kişisel bakış

Fotoğrafta kişisel bir bakış oluşturma, konuya yeteri kadar yakın olmakla başlıyor. Günlük yaşamın içinde, büyük ve ürkütücü bir fotoğraf makinesini insanlara doğrultmadan fotoğraf çekebilme özgürlüğü cep telefonu kameralarıyla hayatımızda yerini alıyor.

ÇILDIR GÖLÜ,
KARS

Çekim hızı : 1/1626

Diyafram : f/2.2

ISO : 100

(Akıllı Telefon
'smart cam'
özelligi
kullanılarak
çekilmiştir.)

Anı yakalamak

Hiç duraksamadan akıp giden yaşamın içinden özel bir anı yakalamak fotoğrafçının en mutlu olduğu zamandır. En iyi fotoğraflar bazen planlanmamış çekimlerden çıkar. Tamamen rastlantısal fotoğraflar için söylenebilecek bir Şey yoktur, konu 'doğru anda doğru yerde olmak' kadar basittir. Ancak bir Őeyler olacağını hissettiğimiz durumlarda hazır beklersek, Őařırtıcı fotoğraflar ortaya çıkabilir.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Bakış ve gidiş yönü boşluğu

Fotoğrafta yer alan nesnelerin hareket ve bakış yönünde boşluk bırakılması önemlidir; göz bakış ve hareket yönünü takip eder. Kadrajın 'içine' doğru yönelmiş bir hareket izleyiciyi de kadraj içinde tutar. Ana konunun hareket veya bakış yönünde bir noktaya yerleştirilmiş yardımcı öge, fotoğrafı inanılmaz ölçüde zenginleştirir. Göz ilk önce ana ögeyi yakalar, onun gözlerine yönelir, bakışını takip eder ve ikincil ögeye ulaşır.

HAVANA,
KÜBA

Çekim hızı : 1/1138
Diyafram : f/2.2
ISO : 100

(Akıllı Telefon
'smart cam'
özellği
kullanılarak
çekilmiştir.)

Belirginlik

Fotoğrafçının iletmek istediği mesajın izleyici tarafından rahatça anlaşılabilmesi için her şeyden önce fotoğrafta konunun yeterince belirgin olması gerekir. Konunun belirgin olması demek, bir iletişim aracı olan fotoğrafın mesajını en okunaklı biçimde ortaya koyması anlamını taşır.

Kenya'daki Masai Mara Ulusal Parkı, Afrika'nın en iyi bilinen safari rotası, kelimenin tam anlamıyla muhteşem bir doğa koruma alanıdır. En yükseğe zıplayanın, en iyi savaşçı olduğuna inanılır.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Biçim ve Form

Seçilen konunun biçimini ortaya çıkaran dış hatlarının açık ve net ayırt edilebilmesi büyük önem taşır. Algılamada karışıklık yaratabilecek çekim açısı ve ayrıntılardan, birbiriyle karışabilecek yan yana gelmelerden kaçınmak gerekir. İstenen formun bütün açıklığıyla belirmediği yerden çekim yapılmalıdır. Siluet çekimlerinde dış hatların olabildiğince belirgin olması büyük önem taşır.

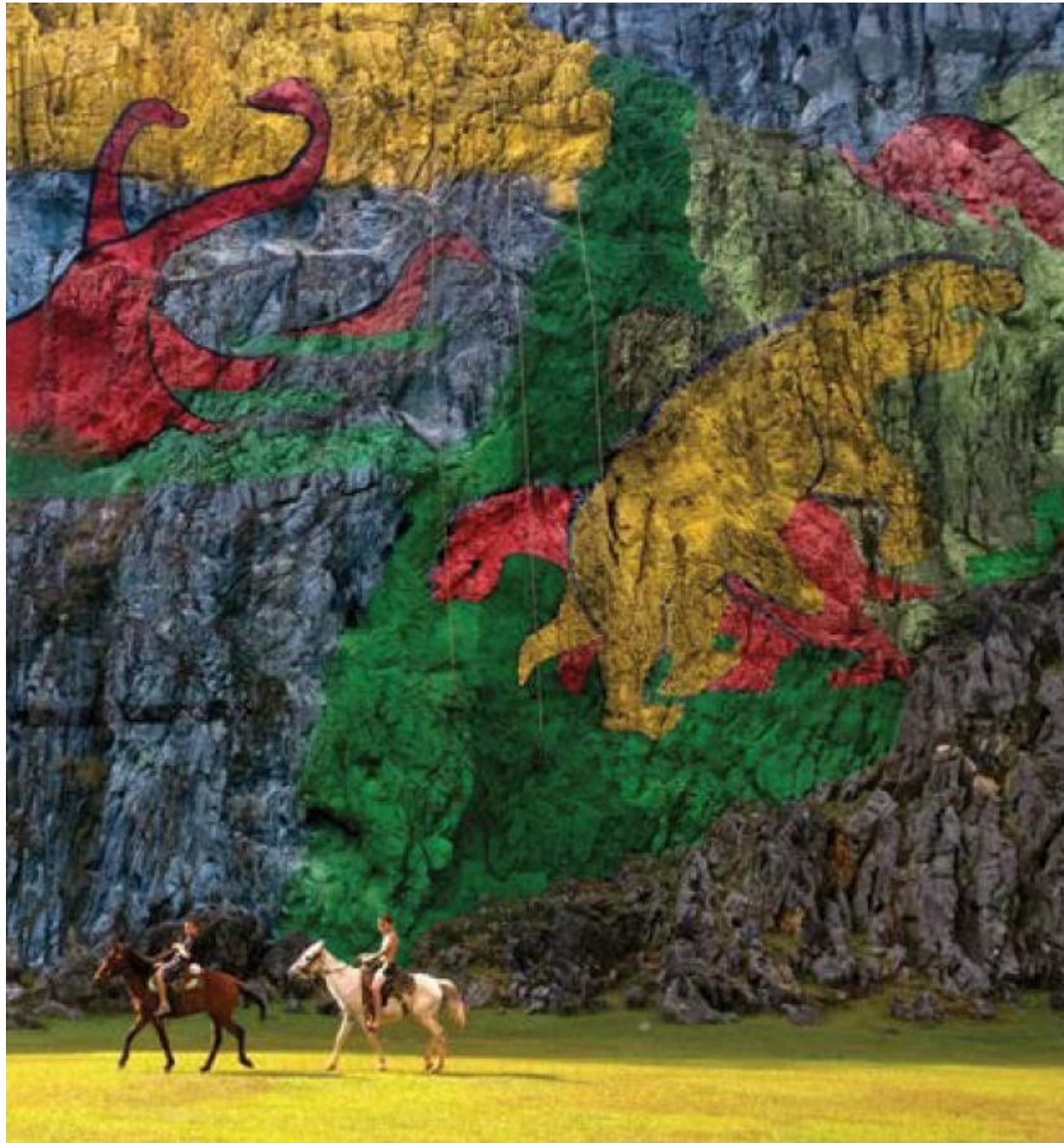
DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Boyutlar

Büyük ya da küçük, çekilen konunun boyutlarını göstermek için, çerçeve içinde tanıdık bir nesneye gereksinim duyulur. Referans olanağı sağlayan görsel ölçütler konuyu doğru biçimde algılamamızı sağlar.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Bütünlük

Çekilen her fotoğrafın bir mesaj ilettiği gerçektir. Fotoğrafta ana konu ve bunu destekleyen öğeler bir bütünlük içerisinde düzenlenmelidir. Fotoğrafta ikincil veya daha fazla mesajın ortaya çıkmasına yol açacak düzenlemelerden kaçınmak, kompozisyonda tüm öğelerin ana konu gözetilerek şekillenmesine gayret etmek gerekir.

Doğal Çerçeve

İzleyicinin gözünü yönlendirmek için çerçeve kullanmak etkili bir yoldur. Çerçeveseler, gözü nereye bakacağı konusunda yönlendirir. Kadrajın kendi çerçevesinin bu işi göreceğini kabul etmek de olasıdır, ancak aynı etkiyi yapmaları zordur. Bir fotoğraf kompozisyonu oluştururken, çevredeki bir nesne ile çerçevelemek hem konuyu doğal çevresiyle gösterir hem de izleyici gözünün bu çerçeve dışına çıkmasını önler.

Doğal Çerçeve

İzleyicinin gözünü yönlendirmek için çerçeve kullanmak etkili bir yoldur. Çerçeveseler, gözü nereye bakacağı konusunda yönlendirir. Kadrajın kendi çerçevesinin bu işi göreceğini kabul etmek de olasıdır, ancak aynı etkiyi yapmaları zordur. Bir fotoğraf kompozisyonu oluştururken, çevredeki bir nesne ile çerçevelemek hem konuyu doğal çevresiyle gösterir hem de izleyici gözünün bu çerçeve dışına çıkmasını önler.

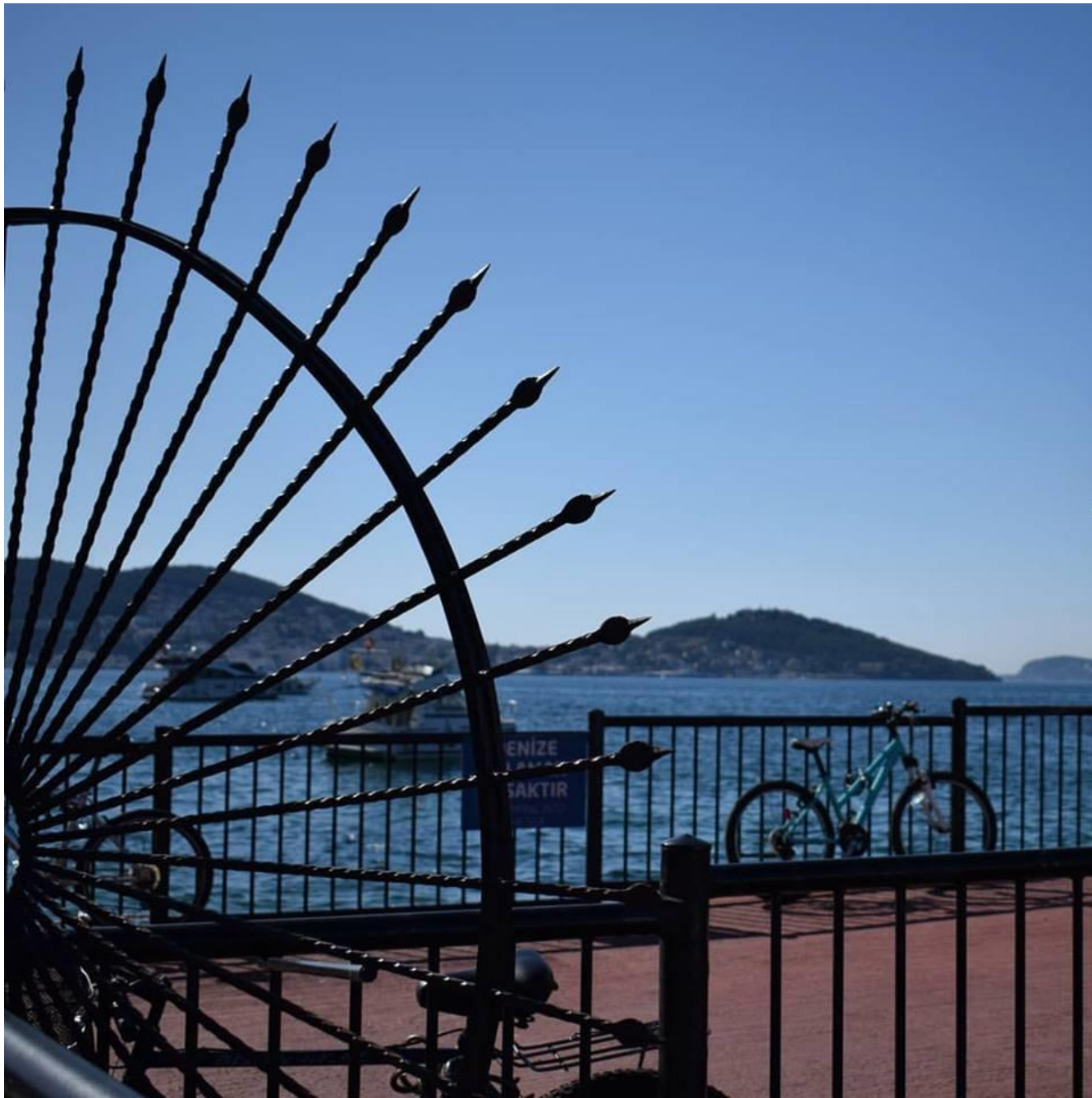

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Çerçeveyi doldurmak

Fotoğrafta konuyla ilişkili olmayan boşluklar yer alıyorsa dikkat dağıtmaktan başka işe yaramayacaktır. Konuya olan uzaklığımızı azaltıp, konunun tüm çerçeveyi doldurmasını sağlayabiliriz.

Denge

Fotoğrafta denge, ana öge ile yardımcı ögeler arasında, boyut, renk, ton, biçim ve kontrast uyumunun sağlanması anlamına gelir. Fotoğrafta farklı renk ve parlaklık değerlerinin oluşturduğu kümelere leke denir. Kadraj içinde bu lekelerin kapladıkları alan büyüklüğü ile renk ve parlaklık değerlerinin uyumu dengeyi sağlar.

Derinlik

Fotoğraf, sadece eni ve boyu olan, iki boyutlu bir görsel yüzeydir. Üçüncü boyut olan derinlik algısının fotoğrafa kazandırılabilmesi ona değer katar. Bir fotoğrafı izlerken bazı öğelerin yakında, bazı öğelerin daha uzakta olduğunu anlayabiliyorsak o fotoğrafta derinlikten söz etmek olanaklıdır. Perspektif, net alan derinliği, ışık ve gölgelerin yönü, hareket algısı gibi öğelerin kontrol edilmesiyle fotoğrafa derinlik kazandırılır.

BOZDOĞAN KEMERİ,
İSTANBUL

Çekim hızı : 1/1410
Diafram : f/2.2
ISO : 100

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Dinamizm

Kompozisyonda dinamizm kadraj içinde hareket ve eylem duygusu içindeki fotoğrafik öğeleri tanımlar. Kompozisyonun durağan ve sıkıcılıktan uzak olması demektir. Dinamizm yalnızca hareket eden nesnelerin fotoğrafını çekmek anlamına gelmez; durağan nesnelere de dinamik bakış açısı yakalamak olanaklıdır.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

Doku

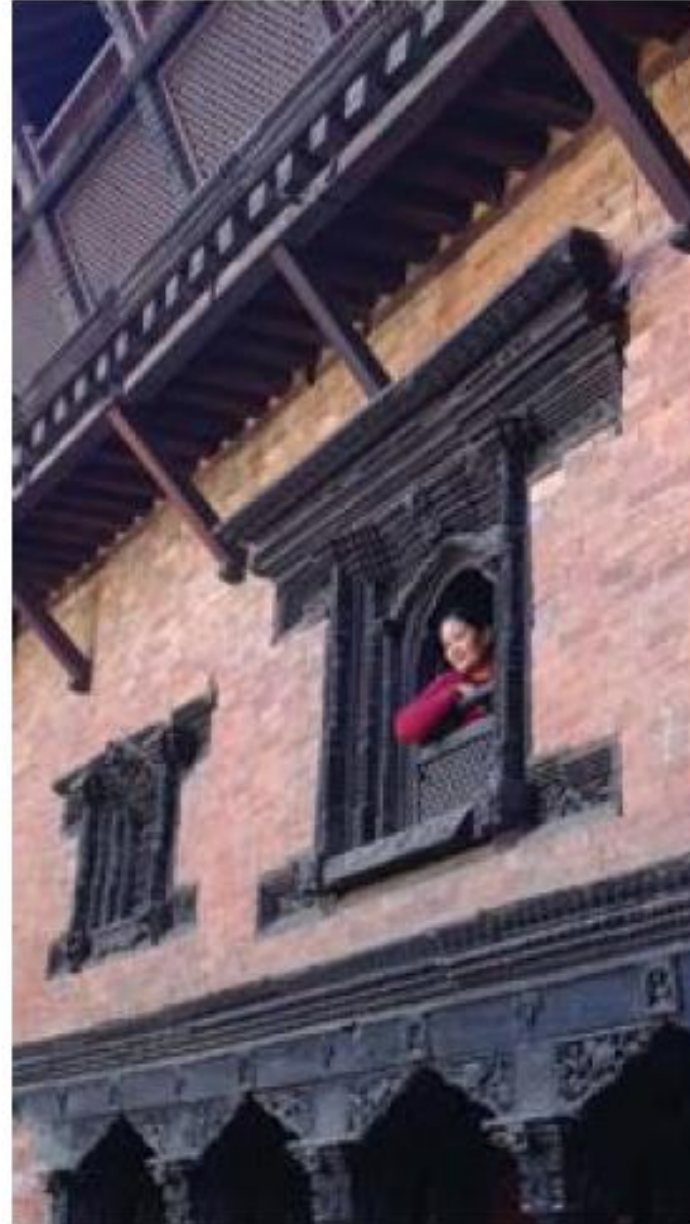
Fotoğrafta dokuyu ortaya çıkaran bakış yüksekliği, tam uygun pozlama ve gölgelerdir. Dolayısıyla ışığın nesneye dik olarak düştüğü ve gölgeleri yok ettiği aydınlatma biçimi doku görüntülemek için uygun değildir. Fotoğrafta bazen tek bir ağaç yaprağının yüzey yapısı dokuyu oluştururken, bazen de geniş bir orman görüntüsünde birçok ağacın birlikte yer alması doku olabilir. Belirgin bir doku genellikle beraberinde ritim algısını da içerir.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

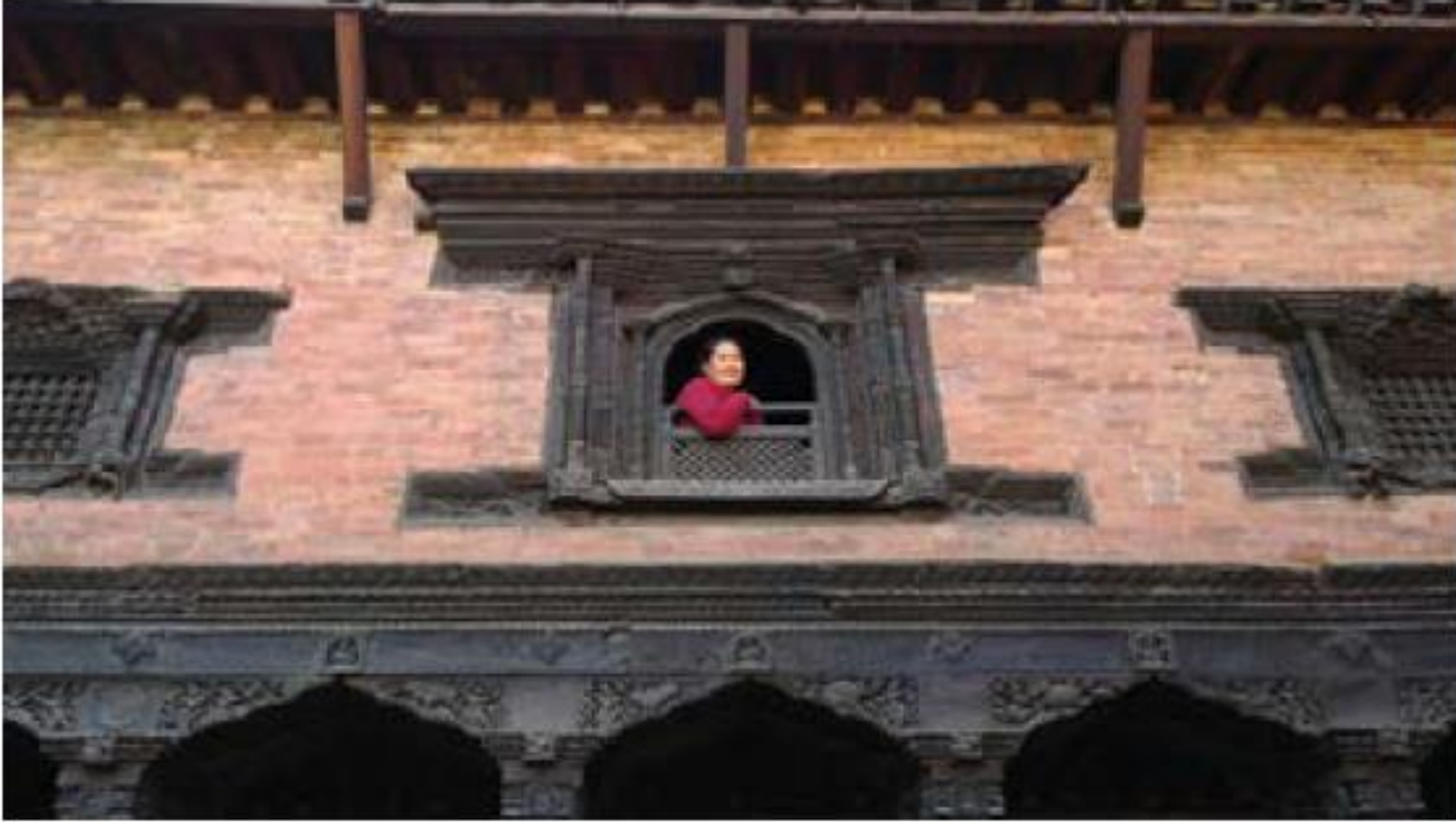
Farklı bakış açıları

Bir fotoğrafı birden farklı açıdan çekmek olanaklıdır. Çekim açımızı değiştirmek bize farklı kompozisyon olanakları sunar.

PATAN,
NEPAL

Çekim hızı : 1/77
Diyafram : f/2.2
ISO : 100

İlgi merkezi

Gözün ilk olarak algılayacağı güçlü bir ilgi merkezi önem taşır. Fotoğrafi çekmeden önce bir temel ilgi merkezi tanımlanmalı ve kompozisyon buna uygun biçimde şekillendirilmelidir. Hangi nesnenin başat önemde olduğuna karar vermek ve onu vurgulayacak biçimde görsel düzenleme içinde olmak gerekir. Bu anlamda fotoğrafı çekerken iki soru sorulmalı ve karşılığında iki yanıt aranmalıdır:

1. Bu fotoğrafın mesajı nedir?

2. Bu mesajı iletmenin en iyi yolu hangisidir?

Yanıtlar, ilgi merkezini tanımlamayı ve onun kadrajda nereye yerleştirileceğini belirleyecektir.

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT

DR. ÖĞR. ÜYE. GÖZDE MERT